

Prædiken til 11. oktober 2020

Af sognepræst Mogens Thams, Rindum.

At turde være tilstede

DDS: 31 – 6 – 292 – 368 -- 731

Da min far var alvorlig syg, besøgte jeg ham ofte, både på sygehuset og derhjemme. Vi vidste godt, hvor det bar hen, far var terminal patient.

Når jeg var hos ham, spurgte jeg ofte, om der var noget, jeg kunne gøre. Engang sagde han, at han var ved at løbe tør for barbersprit. Jeg var straks klar til at købe en ny flaske.

Far havde altid brugt et bestemt mærke og jeg kørte til Aabenraa og gik fra butik til butik, for det var ikke lige til at finde det rette mærke.

Aldrig har jeg brugt så megen tid på at finde barbersprit! Men jeg havde det fint med det, for her var noget meget konkret, som jeg kunne gøre for min far.

Det lykkes mig til sidst at finde det rette mærke, som jeg tog med til min fars sygeseng.

Han fik nu aldrig brug for barberspritten. Han døde ikke så lang tid efter og flasken med barbersprit stod

tilbage som et minde om min tid ved min fars sygeseng.

Hvorfor havde jeg så travlt med at købe barbersprit til ham? Hvorfor befandt jeg mig vel ved at bruge en del af den sparsomme sidste tid med min far på noget, som alligevel ikke havde nogen betydning?

Ja, det føltes her bagefter som om den uåbnede flaske talte til mig og sagde: *Hvorfor var jeg så vigtig for dig? Hvorfor blev du ikke ved din fars sygeseng i stedet for?*

Svaret er ret enkelt, nemlig den, at jeg havde svært ved at være ved min fars sygeseng! Jeg ville så gerne gøre noget, gøre noget til glæde for ham, gøre noget praktisk for ham, som han lå der og ikke kunne særligt meget.

Kort sagt, så var jeg, som han, konfronteret med en magtesløshed. Og modsat ham, kunne jeg rejse mig og gøre noget konkret, et praktisk gøremål ind i den håbløse situation.

Et ærinde, som bragte adspredelse og hidkaldte erindringen hos mig om en sund og rask far, der altid gik op i at se ordentlig ud og være nybarberet.

Det er både forståeligt og menneskeligt, at jeg havde det sådan. Men det ændrer ikke ved, at mit ærinde med at købe barbersprit var for min egen skyld! Jeg havde svært ved at være i den situation, som man er i som pårørende til en alvorlig syg.

Det at sidde ved sengelejet hos en syg, tvætte munden med lidt vand, tørre panden for sved, svare på små spørgsmål osv., kan opleves som så lidt, at det kan være svært at forblive i.

En følelse af magtesløshed kommer til en og truer med at tage modet fra en. Derfor griber vi den første og bedste praktiske handling i situationen.

I denne søndags evangelietekst taler Jesus om sig selv, som et vintræ.

Det billede har han fra GT, hvor vintræet er Israels folk og Gud er vingårdsmanden.

”Hærskarers Herres vingård er I Israels hus, og Judas mænd er hans yndlingsplante”.

I Salmernes Bog lyder en bøn: ”Hærskarers Gud, vend tilbage, se dog ned fra himlen! Tag dig af denne vinstok, det skud, din hånd har plantet.”

Jesus gør sig altså her til Guds vintræ. Han er Israel og Guds yndlingsplante. Det sande Israel. Det foretrukne Juda. Det sande vintræ i Faderen, Guds vingård.

Og, hvad mere er, så taler han om os, menigheden som grenene på vintræet. Vi er, som hans disciple, Israel og Juda – det udvalgte folk! For vi er jo en del af træet, vinstokken, af Jesus Kristus.

Det er et fantastisk billede på nærheden mellem Jesus og os. For et træ er jo netop en helhed af grene, stamme og rødder. Uden det ene, ikke det andet. Kun træet i sin helhed får blade og bærer frugt. Og det er netop pointen i teksten – enheden mellem Jesus og os, i Guds botaniske have.

Pointen i evangeliet er, at grenen ikke skal være stammen eller rødderne, men forblive som gren på træet.

Eller sagt på en anden måde, at være der, hvor den er, det er nok! Det er ikke grenen, der skal bære stammen, eller suge næring i jorden.

Teksten giver dig og mig øjne til at se os selv, som en del af det livstræ, som Jesus er. Her er vi, uden at

have gjort os fortjent dertil, eller at have tilkæmpet os en plads på stammen.

Det er heller ikke noget, vi skal opretholde ved egen kraft. Det er noget vi er i kraft af den virkelighed, som vi er i. Ved dåben blev vi en del af den virkelighed. Ved dåben blev vi podet ind på vintræet i Guds vingård – Jesus Kristus.

Hvad Jesus altså siger er, vær det du er som gren på Guds træ! Bliv der! Sug næring til dig, som den kommer til dig af sig selv. Tro ikke, at du i dig selv kan skabe og være hele træet.

Det handler om tilgangen til Gud og til livet. At se vort forhold til Gud, som noget, der er givet os, en relation, som vi er sat i.

Og, hvad har det så med historien om min far og mig at gøre?

Det har det derved, at vort forhold til Gud hænger uløselig sammen med vort forhold til hinanden – og da ikke mindst vore nærmeste.

Vi skal nemlig leve i verden og med hinanden, som vi lever i forhold til Gud. Som Gud sætter os i en re-

lation til sig, sættes vi i en relation til hinanden – og igen, ikke mindst i forhold til vore nærmeste.

Som i vort forhold til Gud, så handler det overfor andre om, at være der, hvor vi er, som vi er. Det vigtigste i en relation er nemlig, at være i den! Det vigtigste er at holde fast ved den, at turde slippe alt for blot at være til stede.

Det var altså nok, at jeg var hos min far i hans sidste tid. Jeg behøvede ikke at gøre andet, end at være der, for der var ikke andet at gøre.

I stedet for at søge efter gøremål, så gjaldt det om at se magtesløsheden i øjnene og turde være i den. At se den i øjnene og sætte mig med sammen med den på stolen ved min fars side, bare være der i al min magtesløshed.

For også magtesløsheden er i relationen. Ja, måske er netop magtesløsheden relationens dybeste udtryk. Når vi intet har at sige eller gøre til lindring og hjælp for den anden, da at blive hos ham eller hende, for sammen at være i magtesløsheden.

Jeg ser altså denne søndags evangelium som en påmindelse om at hvile i det, vi allerede er som dødb-

te og menighed, nemlig Guds kære børn. Som nærtstående – forældre, børn, børnebørn, ægtefolk, nærtstående – at hvile i det, vi allerede er, tilhørende hinanden. Som grenen på et træ, fordi grenen er en uløselig del af træet.

Vi må turde hvile i, at vi er en del af vintræet i Guds vingård, også der, hvor vi intet har at byde ind med, andet end at være. Som i vort forhold til vore kære, blot at være – det er nok.

Amen